

SLUŽBA ZA REVIZIJU FINANSIRANJA POLITIČKIH STRANAKA

Na osnovu člana 10. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka («Službeni glasnik BiH» br. 95/12 i 41/16), člana 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka («Službeni glasnik BiH» br. 96/13 i 89/16) i člana 12. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka («Službeni glasnik BiH» broj 103/08), izdajem

IZVJEŠTAJ O PREGLEDU GODIŠNJEG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA ZA 2018. GODINU UNIJE SOCIJALDEMOKRATA BH

Broj: 03-07-6-291/19
Sarajevo, 28.04.2020. godine

SADRŽAJ

MIŠLJENJE REVIZORA	3
1. UVOD	4
2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE	4
3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA	5
Predmet pregleda i kontrole	5
Cilj pregleda i kontrole	5
Obim pregleda i kontrole	5
4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE	5
5. NALAZI I PREPORUKE	5
5.1 NALAZI	5
5.2 PREPORUKE	8

MIŠLJENJE REVIZORA

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka izvršila je pregled godišnjeg finansijskog izvještaja Unije socijaldemokrata BH za 2018. godinu i finansijskog izvještaja za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Općih izbora, održanih u oktobru 2018. godine.

Rukovodstvo političke stranke je odgovorno za finansijske izvještaje, postupanje stranke u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka i odredbama poglavlja 15 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine, te uspostavljanje efikasnog sistema internih kontrola.

Pregled smo obavili u skladu sa revizijskim standardima primjenjivim na angažmanu u pregledu. Ovi standardi zahtijevaju da planiramo i izvršimo pregled da bi dobili umjerenu pouzdanost da stranka nije značajno kršila odredbe Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Pregled je ograničen na kontrolu godišnjeg finansijskog izvještaja političke stranke i primjenu analitičkih procedura na podacima iz finansijskih izvještaja, pa prema tome ne obezbjeđuju pouzdanost koja bi se dobila izvršenom revizijom u prostorijama stranke.

Na osnovu našeg pregleda utvrđeno je sljedeće:

Pregledom godišnjeg finansijskog izvještaja za 2018. godinu, utvrđeno je da je Unija socijaldemokrata BH prekršila odredbe člana 4. stav (1), člana 5. stav (4), člana 11. stav (1) i člana 12. stav (1) i stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Na osnovu našeg pregleda, odnosno kontrole finansijskog izvještaja, osim gornje napomene, nismo zapazili ništa značajno što bi ukazalo na nedostatke u finansijskom izvještaju ili na finansiranje ove političke stranke suprotno odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, niti na finansiranje troškova izborne kampanje suprotno odredbama člana 15.10 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.

1. UVOD

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka (u daljem tekstu: Služba za reviziju) izvršila je pregled godišnjeg finansijskog izvještaja Unije socijaldemokrata BH za 2018. godinu i finansijskog izvještaja za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Općih izbora, održanih u oktobru 2018. godine.

Pregled i kontrola finansijskog izvještaja su provedeni u skladu sa članom 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i članom 2. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka.

Zbog činjenice da nije obavljena revizija u prostorijama političke stranke, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ne budu otkrivene.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja, Unija socijaldemokrata BH finansirala se iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori finansiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	0,00	0,00
2.	Prilozi fizičkih lica (3-a)	0,00	0,00
3.	Prilozi pravnih lica (3-b)	0,00	0,00
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti preduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Prihodi od poklona (3-e)	0,00	0,00
7.	Prihodi iz budžeta (3-f)	53.542,60	100,00
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	53.542,60	100,00
II	Ostali prihodi i drugo	0,00	0,00
	Izvori finansiranja (I+II)	53.542,60	100,00

U godišnjem finansijskom izvještaju stranka je iskazala rashode u ukupnom iznosu od 55.614,94 KM.

2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE

Naziv političke stranke: Unija socijaldemokrata BH. Skraćeni naziv: USD BH.

Unija socijaldemokrata BH registrovana je kod Općinskog suda u Sarajevu, rješenjem broj: 065-0-F1-15-000007 od dana 23.02.2015. godine. Rješenjem Općinskog suda u Sarajevu, broj: 065-0-F1-19-000007 od 10.12.2019. godine, izvršena je izmjena lica za zastupanje stranke.

Sjedište političke stranke je u Sarajevu, Bajrama Zenunija br. 5.

Lice ovlašteno za zastupanje stranke je Renato Adrović, VD predsjednik stranke¹

Lice ovlašteno za podnošenje finansijskih izvještaja za 2018. godinu je Maja Burlović.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja za 2018. godinu, Unija socijaldemokrata BH nema niže nivoe organizovanja.

¹ Lice ovlašteno za zastupanje stranke u 2018. godini bila je Mira Jurić, predsjednica.

3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA

Predmet pregleda i kontrole je godišnji finansijski izvještaj Unije socijaldemokrata BH za 2018. godinu i finansijski izvještaj za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Općih izbora, održanih u oktobru 2018. godine.

Cilj pregleda i kontrole je da revizor na bazi finansijskog izvještaja pokuša da ustanovi da li je politička stranka u izvještajnom periodu postupala u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka i odredbama člana 15.10 Izbornog zakona BiH. Ukoliko revizor na bazi kontrole finansijskog izvještaja utvrdi određena kršenja navedenih zakona, ocjenjuje da li je potrebno izvršiti reviziju u prostorijama stranke da bi mogao izraziti mišljenje o tome da li se stranka finansirala u skladu sa Zakonom o finansiranju političkih stranaka, te da li je ostvarila troškove izborne kampanje u okviru zakonom utvrđenog limita.

Obim pregleda i kontrole finansijskih izvještaja Unije socijaldemokrata BH obuhvata kontrolu i provođenje analitičkih procedura radi utvrđivanja usklađenosti podataka koje je stranka iskazala u finansijskom izvještaju sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, odnosno usklađenosti izvora finansiranja i načina trošenja sredstava.

4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE

Služba za reviziju je izvršila pregled finansijskih izvještaja Unije socijaldemokrata BH u periodu od 2015. do 2017. godine, nakon kojih su izdati izvještaji o pregledu sa mišljenjem revizora, nalazima i preporukama revizije.

Nakon izvršenog pregleda godišnjeg finansijskog izvještaja Unije socijaldemokrata BH za 2017. godinu, izdat je izvještaj o pregledu sa mišljenjem revizora, nalazima i preporukama stranci da vodi evidencije o prihodima, bez obzira na koji način ih ostvaruje, da poslovne knjige vodi u skladu sa računovodstvenim propisima, odnosno da vodi pravilne evidencije o svojim prihodima i rashodima i da finansijske izvještaje koje podnosi Centralnoj izbornoj komisiji BiH popunjava u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka.

Nerealizovane preporuke:

Na osnovu uočenih nedostataka u godišnjem finansijskom izvještaju za 2018. godinu, utvrđeno je da Unija socijaldemokrata BH nije ispoštovala sve preporuke.

5. NALAZI I PREPORUKE

5.1 NALAZI

a) Unija socijaldemokrata BH prekršila je odredbe člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Unija socijaldemokrata BH je sredstva utrošila mimo svog programa utroška sredstava za 2018. godinu, čime je prekršila odredbe člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

U Programu utroška sredstava za 2018. godinu, politička stranka je planirala troškove u iznosu od 16.800,00 KM.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja stranka je ostvarila rashode u ukupnom iznosu od 45.614,94 KM², što ukazuje na činjenicu da je stranka ostvarila troškove u većem iznosu u odnosu na planirane.

Pored navedenog, analizom strukture iskazanih troškova na obrascu 4.1 (režijsko-administrativni i ostali troškovi) i programa utroška sredstava za 2018. godinu, utvrđeno je da je stranka ostvarila i troškove koji nisu predviđeni programom utroška sredstava, i to: troškove zakupa motornog vozila

² Stranka je u obrascu 4 godišnjeg finansijskog izvještaja iskazala troškove u iznosu od 55.614,94 KM. Pregledom je utvrđeno da su troškovi takse iskazani u većem iznosu za 10.000,00 KM u odnosu na ostvarene.

u iznosu od 14.400,00 KM i troškove taksi i novčanih kazni koji su ostvareni u iznosu od 14.238,00 KM.

b) Unija socijaldemokrata BH prekršila je odredbe člana 5. stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.³

Stranka u poslovnim knjigama i u finansijskom izvještaju nije iskazala nenovčanu donaciju po osnovu besplatnog korištenja poslovnog prostora u vlasništvu Općine Novi Grad Sarajevo, čime je prekršila odredbe člana 5. stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Uvidom u Zaključak Općine Novi Grad Sarajevo broj: 02-05-16548/15 od 27.07.2015. godine, utvrđeno je da je Unija socijaldemokrata BH koristila poslovni prostor u vlasništvu Općine Novi Grad Sarajevo bez naknade.⁴

Politička stranka je korištenjem poslovnog prostora u vlasništvu općine, bez plaćanja zakupnine, primila nenovčanu donaciju, koju je imala obavezu da evidentira u poslovnim knjigama za 2018. godinu.

c) Politička stranka prekršila je odredbe člana 11. stav (1) i člana 12. stav (1) i stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Na osnovu obavljenog pregleda godišnjeg finansijskog izvještaja i dodatne finansijske dokumentacije, utvrđeno je da Unija socijaldemokrata BH nije tačno i pravilno evidentirala prihode i rashode i nije pravilno popunila obrasce godišnjeg finansijskog izvještaja, čime je prekršila odredbe člana 11. stav (1) i člana 12. stav (1) i stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka i odredbe Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka- u daljnjem tekstu: Pravilnik.

(1) Stranka je u obrascu 2 (pregled prometa svih transakcionih računa političke stranke) pogrešno iskazala podatke o početnom stanju i prometu izlaza, čime je prekršila odredbe člana 11. Pravilnika.

Kontrolom izvoda sa transakcionog računa stranke utvrđeno je da je početno stanje iznosilo 16.311,34 KM, a promet ulaza 53.542,60 KM. Stranka je, međutim, u poslovnim knjigama i obrascu 2 iskazala početno stanje u iznosu od 17.311,00 KM, a promet ulaza u iznosu od 52.543,00 KM.

(2) Stranka je u poslovnim knjigama i na obrascima 3 (izvori finansiranja) i 3-f (prihodi iz budžeta) godišnjeg finansijskog izvještaja iskazala prihode iz budžeta u većem iznosu za 10.000,00 KM u odnosu na ostvarene, te je pogrešno iskazala prihode ostvarene iz budžeta Grada Sarajeva, Općine Novi Grad Sarajevo i Opštine Mrkonjić Grad, čime je prekršila odredbe člana 13. i člana 19. Pravilnika.

- Kontrolom prometa izvoda na transakcionom računu broj: 1994990031155931 kod Sparkasse banke utvrđena je uplata od strane Ministarstva finansija i trezora BiH, a po osnovu povrata uplaćene takse za ovjeru učešća na izborima, u iznosu od 10.000,00 KM.⁵ Služba za reviziju je utvrdila da je stranka sredstva primljena iz budžeta Bosne i Hercegovine po osnovu povrata uplaćene takse za ovjeru učešća na izborima u iznosu od 10.000,00 KM iskazala kao prihode iz budžeta Grada Sarajeva.

- Na obrascu 3-f stranka je iskazala sredstva iz budžeta Opštine Mrkonjić Grad u iznosu od 4.265,02 KM. Kontrolom prometa izvoda sa transakcionog računa, kao i uvidom u akt Opštine

³ Političke stranke dužne su voditi evidenciju o prijemu članarina i dobrovoljnih prihoda, te izdavati potvrde o prijemu članarina i dobrovoljnih priloga.

⁴ Akt Općine Novi Grad Sarajevo broj: 01-02-11483/19 od 19.06.2019. godine.

⁵ Izvod br. 30 Sparkasse bank (povrat više uplaćenih sredstava za taksu za ovjeru učešća za Opće izbore 2018. godine.

Mrkonjić Grad⁶, utvrđeno je da stranka nije primila sredstva iz budžeta navedene opštine, odnosno da su sredstva u iznosu od 4.265,02 KM uplaćena iz budžeta Općine Novi Grad Sarajevo.⁷

- (3) Politička stranka u poslovnim knjigama nije uspostavila tačne evidencije o rashodima i nije pravilno iskazala rashode na obrascima 4. (rashodi političke stranke) i 4.1 (režijsko-administrativni i ostali troškovi) finansijskog izvještaja, čime je prekršila odredbe člana 21. i 22. Pravilnika.

Unija socijaldemokrata BH je na obrascu 4.1 (režijsko-administrativni i ostali troškovi) godišnjeg finansijskog izvještaja iskazala troškove taksi, novčanih kazni i sl. u iznosu od 24.238,00 KM.

Kontrolom prometa izvoda sa transakcionog računa kod Sparkasse banke, utvrđeno je da je dana 25.05.2018. godine izvršena uplata takse za ovjeru učešća političke stranke na Općim izborima 2018. godine u iznosu od 24.000,00 KM⁸.

Dana 20.07.2018. godine, Ministarstvo finansija i trezora BiH izvršilo je povrat sredstava političkoj stranci u iznosu od 10.000,00 KM⁹. S obzirom da su stranci vraćena sredstva u iznosu od 10.000,00 KM, troškovi takse su iznosili 14.000,00 KM, koliko je stranka trebala i iskazati u poslovnim knjigama i godišnjem finansijskom izvještaju.

- (4) U poslovnim knjigama i finansijskom izvještaju stranka nije evidentirala nenovčanu donaciju, niti trošak zakupnine poslovnog prostora koji je koristila u 2018. godini, čime je prekršila odredbe čl. 13, 18, 21. i 22. Pravilnika.

- (5) Obrazac 5. finansijskog izvještaja nije popunjen u skladu sa odredbama člana 24. Pravilnika. Stranka je na obrascu 5 (obaveze stranke) finansijskog izvještaja iskazala obaveze u iznosu od 1.000,00 KM. Uvidom u poslovne knjige i završni račun stranke-Bilans stanja na dan 31.12.2018. godine utvrđeno je da su kratkoročne obaveze evidentirane u iznosu od 1.061,00 KM, odnosno stranka je u finansijskom izvještaju iskazala obaveze manje za 61,00 KM.

d) Unija socijaldemokrata BH nije otvorila namjenski račun za finansiranje kampanje tokom Općih izbora 2018. godine.

Unija socijaldemokrata BH nije otvorila namjenski račun za finansiranje kampanje, već je sve transakcije koje se odnose na finansiranje kampanje za Opće izbore 2018. godine provela putem glavnog računa stranke.

Stranka je u Prijavi za ovjeru političke stranke za učešće na Općim izborima 2018. godine u dijelu koji je predviđen za podatke o broju namjenskog računa za finansiranje kampanje navela podatke o glavnom računu stranke.

Članom 4.4 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine propisano je da prijava za ovjeru sadrži broj računa za finansiranje izborne kampanje.

Pravilnikom o prijavi i uslovima za ovjeru političkih subjekata za učešće na Općim izborima 2018. godine („Službeni glasnik BiH“, broj 29/18), Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine propisala je formu i sadržaj prijave za ovjeru političkih subjekata, te obavezu političkim strankama da taksu za ovjeru prijave za učešće na Općim izborima 2018. godine uplate sa svog transakcijskog računa koji će se namjenski koristiti za izbornu kampanju tokom Općih izbora 2018. godine.

⁶ Akt Opštine Mrkonjić grad broj: 01-03-2/19 od 25.02.2019. godine, iz kojeg je vidljivo da nije bilo uplata budžetskih sredstava Uniji socijaldemokrata BH.

⁷ Dokaz uvid u izvode Sparkasse bank.

⁸ Izvod Sparkasse bank broj: 21.

⁹ Izvod Sparkasse bank broj: 30.

e) Bez kvalifikovanja revizijskog mišljenja, skrećemo pažnju na visinu troškova zakupa motornih vozila.

Uvidom u poslovne knjige i dokumentaciju evidentno je da je Unija socijaldemokrata BH izvršila nabavku usluga, odnosno uzela pod zakup putničko motorno vozilo, po cijeni koja je neprimjereno visoka u odnosu na tržišne ili fer cijene.

Stranka je sa Jurić Dragom imala zaključen Ugovor o zakupu putničkog motornog vozila uz mjesečnu zakupninu od 1.200,00 KM, te je po navedenom osnovu ovom fizičkom licu u 2018. godini isplatila sredstva u iznosu od 14.400,00 KM.

Troškovi izborne kampanje

Prema odredbama člana 15.10 Izbornog zakona BiH, politička stranka za potrebe izborne kampanje ne smije potrošiti više od 0,30 odnosno 0,20 KM¹⁰ po biraču u svakom izbornom krugu, prema broju birača koje je objavila Centralna izborna komisija BiH.

Prema podacima Centralne izborne komisije BiH, Unija socijaldemokrata BH je u svrhu izborne kampanje mogla da potroši 461.706,50 KM. Prema podacima iz finansijskog izvještaja Unija socijaldemokrata BH je iskazala troškove kampanje u iznosu 13.136,76 KM.

5.2 PREPORUKE

Preporučuje se Uniji socijaldemokrata BH da se pridržava odredaba Zakona o finansiranju političkih stranaka, a posebno na osnovu uočenih nedostataka se preporučuje:

- *da finansijska sredstva obezbijedena za finansiranje stranke koristi u skladu sa utvrđenim programom utroška sredstava,*
- *da vodi evidencije o priložima, bez obzira na koji način ih ostvaruje,*
- *da poslovne knjige vodi u skladu sa računovodstvenim propisima, odnosno da vodi pravilne evidencije o svojim prihodima i rashodima,*
- *da finansijske izvještaje koje podnosi Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine popunjava u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i*
- *da postupa u skladu sa podzakonskim aktima koje donosi Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine.*

KOMENTAR

U ostavljenom roku, Unija socijaldemokrata BH nije se očitovala na nalaze revizije i mišljenje revizora dato u Preliminarnom izvještaju o pregledu godišnjeg finansijskog izvještaja za 2018. godinu.

Šef Odsjeka za revizijske poslove

Sanja Tošović

Revizor

Nevenko Andan

Šef Službe za reviziju

Mr.sc Hasida Gušić

¹⁰ Član 15.10 stav 2. Izbornog zakona BiH propisuje da se maksimalno dozvoljeni iznos za finansiranje izborne kampanje izračunava tako što se broj glasača u svim izbornim jedinicama u kojima politički subjekt ima kandidatsku listu ili kandidata pomnoži sa: 30 feninga za načelnika opštine odnosno gradonačelnika i za članove skupštine opštine, članove Narodne skupštine RS i Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH, članove Parlamentarne skupštine BiH, člana Predsjedništva BiH, i predsjednika i potpredsjednike RS, odnosno 20 feninga za izbore za članove kantonalnih skupština.

